T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018 / 75
KARAR NO : 2018 / 92
KARAR TR : 26.2.2018

ÖZET: Sigortalı aracın uğradığı hasar bedelini ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtığı davanın, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi gözetildiğinde, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G. Sigorta A.Ş.
Vekilleri : Av. L.B. - Av. M.N.T.B.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av.G.T.

O L A Y : Davacı vekili; müvekkili şirkete sigortalı 28 NN.... plakalı aracın, 02.10.2014 tarihinde Ordu İli, Fatsa İlçesi, Efkaf Mahallesi, Sahil Caddesi üzerinde seyir halinde iken, İtfaiye önüne geldiğinde, 52 KF.... Plakalı aracın yol üzerinde birikmiş olan suya girerek yavaşlaması, sigortalı aracın ona arkadan çarpması, yine aynı istikamette seyreden 05 FD... Plakalı aracın da sigortalı araca arkadan çarpması neticesinde maddi hasarlı trafik kazası meydana geldiğini; görevli memurlarca düzenlenen Trafik Kaza Tespit Tutanağında, kazanın oluşumunda sürücülerin herhangi bir kusurunun olmadığı, yolun bakım ve onarımı ile ilgili kuruluşun kusuru sebebiyle kazanın meydana geldiğinin saptandığını; davalının K.T.K. md.10/b "Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak, karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak ve aldırmak ve denetlemek" kuralını ihlal ettiği ve gerekli işaretlemeleri yapmayarak kazanın meydana gelmesine kusurlu olarak sebebiyet verdiğini; düzenlenen Ekspertiz raporunun da kaza tespit tutanağının birbirine uyumlu olduğunu; müvekkilinin, gerçekleşen hasar nedeniyle, sigortalısına 28.11.2014 tarihinde 6.139,59 TL ödediğini; daha sonra TTK. 1301. maddesi hükmü gereği, ödenen hasar tazminatının tazmini amacıyla gerek Fatsa Belediye Başkanlığı'na gerek Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na, son olarak da Karayolları Genel Müdürlüğü'ne rücu başvurusu yapıldığını, fakat başvurularına olumu ya da olumsuz herhangi bir cevap verilmediğini, zararın tazmini yoluna gidilmediğini ifade ederek; fazlaya ilişkin talep hakları saklı kalmak kaydı ile, 6.139,59 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle 28.09.2016 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 25.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 4.5.2017 gün ve E:2016/429, K:2017/160 sayı ile "(…) Dava, rücuen tazminat istemine ilişkindir.

(…)

Anayasanın 125'inci maddesinin son fikrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin 1'inci fikrasının (b) bendinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır. Uygulama ve öğreti'de, kamu idarelerinin, kamu hizmetinin yürütümü sırasında, kamu gücü kullanarak tek yanlı irade açıklamalarıyla yapmış oldukları işlemler, "idari işlem"; herhangi bir işlem ya da karara dayanmaksızın gerçekleştirdikleri maddi faaliyetleriyle, görevleriyle ilgili hareketsizlikleri de, "idari eylem" olarak tanımlanmaktadır.

HMK.nun 114/1-c maddesi uyarınca, görev, dava şartı olup yargılamanın her aşamasında resen gözetilmesi zorunludur.

Davalı Karayolları Genel Müdürlüğü kamu kurumu olup; dava dilekçesinde de hizmet kusuruna dayanılmıştır. Davalı İdarenin, kamu görevlilerinin eylemleri sonucu uğradığı zarardaki özensizliği hizmet kusuru sonucunu doğurur. İlke olarak idarenin ifa ile yükümlü olduğu herhangi bir kamu hizmetinin kuruluşunda, düzenlenişinde ya da işleyişinde gereken emir, direktif ve talimatın verilmemesi, kontrolün yapılmaması, hizmete özgülenen araçların yetersiz ve kötü olması, gerekli tedbirlerin alınmayışı, geç ve zamansız hareket edilmesi şeklinde oluşan aksaklık, aykırılık, bozukluk, düzensizlik, eksiklik ve sakatlıklar hizmet kusurudur.

Dava dilekçesindeki açıklamalar ve kazanın oluşuna ilişkin tutanaklar incelendiğinde, davanın, davacı şirketin sigortalısına ait 28 NN.... plakalı sigortalı aracın 02.10.2014 tarihide Ordu ili Fatsa ilçesi Efkaf mahallesi Sahil caddesi üzerinde seyir halinde iken İtfaiye önüne geldiğinde 52 KF.... plakalı aracın yol üzerinde birikmiş olan suya girerek yavaşlaması, sigortalı aracın ona arkadan çarpması, yine aynı istikamette seyreden 05 FD... plakalı aracın da 28 NN.... plakalı sigortalı araca arkadan çarpması neticesinde maddi hasarlı trafik kazasının meydana geldiği, davalının hizmet kusuru nedenine dayalı rücuen tazminat davası niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

Hizmet kusuruna dayanılarak idare aleyhine açılacak tam yargı davalarının idari yargı yerlerinde görülmesi gerektiği 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2. maddesinde düzenleme altına alınmıştır. İdarelerin kendi kuruluş yasalarında belirlenen, 2918 sayılı Kanunda tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlama şeklinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; bu sebeple açılacak tam yargı davalarının da idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekmektedir. Bu haliyle

bakılan uyuşmazlık, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklandığı, buna göre uyuşmazlığın giderilmesinde idari yargı yerlerinin görevli olduğu, davalı aleyhine açılan davanın niteliği itibariyle Mahkememizin görevi dışında kaldığı, HMK'nun 114/1 -b maddesi uyarınca yargı yolunun caiz olmasının dava şartı olduğu gözetilerek, 2577 Sayılı İYUY.nın 2, HMK.nun 1, 114/1-b, 115 maddeleri uyarınca davanın yargı yolu yönünden usulden reddine dair aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere,

1-Davanın HMK'nun 114/1-b, 115.maddeleri ve 2577 sayılı Kanunun 2/1-b maddesi uyarınca İdari yargıda görülmesi gerektiğinden davanın görev yönünden usulden reddine…" karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 17.İdare Mahkemesi, 9.8.2017 gün ve E:2017/2332, K:2017/2153 sayı ile, 2577 sayılı Kanunun 36., 14 ve 15/1 -a maddesi uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Ordu İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

ORDU İDARE MAHKEMESİ; 14.9.2017 gün ve E:2017/1221, K:2017/1453 sayı ile "(…) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1'inci maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usûlleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu Kanun'un karayollarında uygulanacağı belirtilmiş; 7'nci maddesinde, a) Yapım ve bakımdan sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırmak, b) Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayımlamak ve kontrol etmek, c) Trafik ve araç tekniğine ait görüş bildirmek, karayolu güvenliğini ilgilendiren konulardaki projeleri incelemek ve onaylamak, d) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında. İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle, yönetmelikte belirlenen hız sınırlarının üstünde veya altında hız sınırları belirlemek ve işaretlemek, e) Trafik kazalarının oluş nedenlerine göre verileri hazırlamak ve karayollarında, gerekli önleyici teknik tedbirleri almak veya aldırmak, f) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında trafik güvenliğini ilgilendiren kavşak, durak yeri, aydınlatma, yol dışı park yerleri ve benzeri tesisleri yapmak, yaptırmak veya diğer kuruluşlarca hazırlanan projeleri tetkik ve uygun olanları tasdik etmek, h) Yetkili birimlerce veya trafik zabıtasınca tespit edilen trafik kaza analizi sonucu, altyapı ve yolun fizikî yapısı ile işaretlemeye dayalı kaza sebepleri göz önünde bulundurularak önerilen gerekli önlemleri almak veya aldırmak, Karayolları Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Yine aynı Kanun'un (19/01/2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesiyle değişik) 110'uncu maddesinde,

"İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adlî yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya Şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentanın bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir."hükmüne yer verilmiş; geçici 21'inci maddesinde de, "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz denilmek suretiyle, 6099 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce idari yargının görev alanına giren ve söz konusu Kanun'un yürürlük tarihinden sonra açılan davaların adlî yargının görev alanında bulunduğu kabul edilmiştir.

Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; davacı sigorta şirketine sigortalı Bilal ÖZGÜR ün, 02/10/2014 tarihinde Ordu il sınırları içindeki Devlet karayolunda seyir hâlinde iken yaptığı trafik kazası sonucu maddî zarara uğramasından dolayı, olayın meydana geldiği yolun bakım ve onarımdan sorumlu olan davalı idarece hizmet kusuru nedeniyle 6.139,59-TL maddî tazminatın yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi talebiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110'uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle yapılan itiraz başvurularını inceleyen Anayasa Mahkemesi, 26.12.2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararı ile; (…)anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oybirliğiyle reddetmiştir.

Anayasa'nın 158'inci maddesinin son fıkrasında; "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110'uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158'inci maddesi uyarınca tüm yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar durumundadır.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110'uncu maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini

istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığından, davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Nitekim, adli, idari ve askeri yargı kolları arasındaki görev uyuşmazlıklarını çözmekle görevli Anayasal kurum olan Uyuşmazlık Mahkemesinin 2918 sayılı Yasanın 110. maddesinin yürürlüğe girdiği 19/01/2011 tarihinden itibaren benzer uyuşmazlıklarda istikrarlı olarak verdiği kararlarda, adli yargının görevli olduğuna işaret edilmektedir.

Açıklanan nedenlerle; (görevli yargı yerinde ayrı ve müstakil bir dava açılmakta serbest olmak üzere) 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine…" karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

Davacı vekili, 23.10.2017 tarihli dilekçe ile, ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesini talep etmiş; bunun üzerine Ordu İdare Mahkemesi; 12.1.2018 gün ve E:2017/1221 sayı ile, "14.9.2017 gün ve E:2017/1221, K:2017/1453" sayılı kararını aynen tekrar ederek, davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği kanısıyla, bu kez 2247 sayılı Yasanın 19.maddesine istinaden Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar vermiştir.

Dava dosyaları anılan Mahkemece 16.1.2018 gün, E:2017/1221 sayılı üst yazıyla gönderilmiş ve Mahkememizin 19.1.2018 tarihli kaydına girmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 26.2.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasanın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve nedeni aynı olan davada; adli yargı yerince idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen idari yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

1- 2247 sayılı Yasanın 14. maddesinde yer alan, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir." hükmüne göre, Asliye Hukuk Mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine idari yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

2- 2247 sayılı Yasanın 19. maddesindeki "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler." hükmüne göre ise, idari yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren adli yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

Yasa koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma istencini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

Olayda, idari yargı yerince, davada adli yargının görevli olduğu belirtilerek görevsizlik kararı verildikten ve kararın kesinleşmesinden sonra, davacı vekilinin; ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ilişken dilekçesi üzerine; bu kez de; 2247 sayılı Yasanın 19.maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmuştur.

Bu haliyle, Ordu İdare Mahkemesi'nce yapılan başvuru, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen yönteme uymamaktadır.

Ancak, adli ve idari yargı yerleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, davacı vekilince de, 2247 sayılı Yasanın 14.maddesi kapsamında uygun başvuruda bulunulduğu da gözetilerek, Ordu İdare Mahkemesi'nce yapılan başvurunun, kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesi'nin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek dava ekonomisine gerekse Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kuruluş amacına uygun olacağından ve adı geçen Mahkemece adli yargı dosyası da gönderilmiş olup, usule ilişkin başkaca bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, karayolunda seyir halindeyken meydana gelen trafik kazası sonucu maddi hasara uğrayan sigortalı aracın uğradığı hasar bedelini karşılayan sigorta şirketinin, zararın davalı idarece giderilmesi isteminden ibaret bulunan bir rücuen tazminat davasıdır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer

hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı belirtilmiş; aynı Kanunun, "Karayolları Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri" başlıklı 7. maddesinde; " Karayolları Genel Müdürlüğünün bu Kanunla ilgili görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yapım ve bakımdan sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırmak,

b) Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek,

c) (Mülga: 17/10/1996 - 4199/47 md.)

d) Trafik ve araç tekniğine ait görüş bildirmek, karayolu güvenliğini ilgilendiren konulardaki projeleri incelemek ve onaylamak,

e) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında, İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle, yönetmelikte belirlenen hız sınırlarının üstünde veya altında hız sınırları belirlemek ve işaretlemek,

f) Trafik kazalarının oluş nedenlerine göre verileri hazırlamak ve karayollarında, gerekli önleyici teknik tedbirleri almak veya aldırmak,

g) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında trafik güvenliğini ilgilendiren kavşak, durak yeri, aydınlatma, yol dışı park yerleri ve benzeri tesisleri yapmak, yaptırmak veya diğer kuruluşlarca hazırlanan projeleri tetkik ve uygun olanları tasdik etmek,

h) Yetkili birimlerce veya trafik zabıtasınca tespit edilen trafik kaza analizi sonucu, altyapı ve yolun fiziki yapısı ile işaretlemeye dayalı kaza sebepleri göz önünde bulundurularak önerilen gerekli önlemleri almak veya aldırmak,

i) (Mülga: 3/5/2006 – 5495/4 md.)

j) (Değişik: 17/10/1996 - 4199/5 md.) Trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere Bu Kanunun 13,14,16,17,18,47/a ve 65 inci maddeleri hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında suç veya ceza tutanağı düzenlemek; 47 nci maddenin (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen kural ihlallerinin tespiti halinde, durumu bir tutanakla belirlemek ve gerekli işlemin yapılması için en yakın trafik kuruluşuna teslim etmek,

k) Bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmaktır.

(Son fıkra Mülga : 28/3/1985 - 3176/16 md.)" hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dava dosyalarının incelenmesinden; davacı şirket tarafından sigortalanan 28 NN.... plaka sayılı aracın, 02.10.2014 tarihinde Ordu İli, Fatsa İlçesi, Efkaf Mahallesi, Sahil Caddesi üzerinde seyir halinde iken, İtfaiye önüne geldiğinde, 52 K.F.... Plakalı aracın yol üzerinde birikmiş olan suya girerek yavaşlaması, sigortalı aracın ona arkadan çarpması, yine aynı istikamette seyreden 05 FD... Plakalı aracın da sigortalı araca arkadan çarpması neticesinde maddi hasarlı trafik kazası meydana geldiği; söz konusu trafik kazası nedeniyle davacı şirket tarafından sigortalanan araç için ödenen 6.139,59 -TL tutarın, davalı idarenin kusuru neticesinde meydana geldiğinden bahisle ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle davalı idareden rücuen tazmini istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur._Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ordu İdare Mahkemesinin yönteme aykırı başvurusunun kabulü ile, Ankara 25.Asliye Hukuk Mahkemesinin, 4.5.2017 gün ve E:2016/429, K:2017/160 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ordu İdare Mahkemesinin yönteme aykırı BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Ankara 25.Asliye Hukuk Mahkemesinin, 4.5.2017 gün ve E:2016/429, K:2017/160 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.2.2018 gününde Üye Turgay Tuncay VARLI'nın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Şükrü	Mehmet	Suna
NECİPOĞLU	BOZER	AKSU	TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Turgay Tuncay
ÖĞÜŞ	AYDIN	VARLI

KARŞI OY

3.11.2015 tarih ve 29521 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 28.09.2015 gün ve E:2015/580 K:2015/592 sayılı kararında belirtilmiş olan düşünce doğrultusunda sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum. 26.2.2018

ÜYE
Turgay Tuncay VARLI